అద్దె కొంప

శ్రీ రామవరపు వరాహ నరసిం[illegible]

అవి నాకు కొత్తగా కలకత్తాలో ఉద్యోగం అయిన రోజులు. తిండీతిప్పా లేకపోయినా కొంపన్నది ఒకటివుంటే రామా, కృష్ణా అని పడుకోవచ్చును. మాది అసలు ఒక చిన్న అగ్రహారం లెండి. ఆ ఊళ్లో మాకు ఒక స్వంత యిల్లు ఉంది. అందుచేత కొంపగురించిన బాధే లేకపోయింది. కొత్త ఊరికి కొత్తగా మకాం ఎత్తడం యిదే నాకు మొదటి సారి. ఈ ఊళ్లో అద్దె కొంపగురించి నే పడిన అవస్థ యింతా అంతా కాదు. నా ఉద్యోగం గురించేనా నేను యింత అవస్థపడి ఎరగనంటే నమ్మండి. ఇప్పుడు అద్దెకొంప ఇబ్బంది బాగా బోధపడ్డది. నల్లుల బాధ పడలేక, బ్రహ్మ తామర పువ్వుమీద బైటాయించాడని, విష్ణువు పాల సముద్రముమీద పవ్వళించాడని, శివుడు వెండి కొండ ఎక్కాడని వెనక ఒక కవి అన్నాడు. ఆయనకి నల్లుల అనుభవమే కాని అద్దెకొంప అనుభవం లేదు. కొంచెంగాని ఆ అనుభవం ఉన్నట్లయితే ఈ అద్దె కొంప బాధపడలేక త్రిమూర్తులు కూడా మూడు వేరేవేరే జాగాలు జాగ్రత్త చేసుకున్నారని అని ఉండును. ఇది అంతా స్వానుభవం మీద చెప్తున్న సంగతి. ఎంచేతంటారా, ఈ కలకత్తా వచ్చిన ముప్పై రోజులలో మూడు కొంపలు మారవలసి వచ్చింది. ఒక యిల్లు ఆఫీసుకి చాలా దూరం; రెండో యింటి పొరుగువాళ్లు కజ్జాకోరులు; మూడో యిల్లు బొత్తిగా చిన్నది. నానా అవస్థలూపడి యిక లాభం లేదని ఒక ఆదివారంనాడు నా మిత్రుడు రామం నేనూ ఒక మంచి కొంపను అద్దెకు తీసుకుందామని బయల్దేరాం. 'ఎలాగేనా యీ అద్దె కొంప ప్రాబ్లం సాల్వు చేసేదాం యివాళ' అని గట్టిగా నిశ్చయించుకున్నాం.

బౌబజారురోడ్డునుంచి వెళ్తుండగా ఒక యింటి ముందు To Let (అద్దెకివ్వబడును) అని వ్రాసి ఒక అట్టముక్క గోడకు తగిలించి ఉంది. ఆ ఇంటిలో జొరబడ్డాం. ఆ యింటి యజమానిని చూసాం. ఒక బంగాళి పెద్దమనిషి. వృద్ధుడు. రవీంద్రనాథ టాగూరులాగ పెద్ద గడ్డం, గరుత్మంతుడిలాటి ముక్కు, కళ్ళ అద్దాలు అతడూ,—కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్నాడు. మమ్మల్ని చూడగానే లేచి. ప్రత్యుద్ధానం చేశాడు.

"మాకొక యిల్లు అద్దెకు కావాలి. అంచేత యిలాగ వచ్చాం" అన్నాను నేను.

"సరే రండి, ఇల్లుచూసుకోండి. మంచి సదుపాయమైన యిల్లు" అన్నాడు ఇంటి యజమాని.

"అగది ఫొటోగ్రాఫులకు కావలసిన చీకటి గది (Dark room) కాబోలు" అన్నాను కిటికీలు లేని ఒక గదిని చూపిస్తూ.

"అదాండీ, అది స్నానాలగదండీ" అన్నాడతడు.

"సరే! బాగానే ఉంది. అయితే బెడ్ రూము ఏదండీ" అని అడిగాను.

"కుళ్ళుకంపుకొడుతూ, మురికికాలువ ప్రక్కనే ఉన్న ఒక చెమ్మగదిని చూపించాడు. నిజంగా ఆగది [illegible] ఉపయోగపడుతుందా! అని నా [illegible]

"ఓ మైగాడ్ ఈ యింట్లో శ్రీ [illegible] ఒక నిమిషంగాని ఉన్నట్లయితే [illegible] ఒక పెద్ద గ్రంథం రాసి ఉండును" అని నాలో నేను మెల్లగా అనుకొన్నాను.

"ఏమంటారు? నాకు అర్థం కాలేదు" అన్నాడా బంగాళీ పెద్దమనిషి."

"పోనివ్వండి. మళ్ళా వస్తాం" అని మా రామంగాడి వైపు చూద్దును,—[illegible] అవతల నిలబడి.

పంజరంబున పక్షినైన గా
అద్దె కొంపాబాధ తప్పునురా
బోనులో నొక మృగమునైన గా
అద్దె కొంపా అవసరంలేదురా
ఈ పాడు జన్మంబేల
వచ్చెనురా
శ్రీరామచంద్రా!

అని శోకగీతిక ఆలాపిస్తున్నాడు. [illegible] పాడింది నిజమే అనుకున్నా [illegible]

''దేవత''లలో (రెండుచింతల) పురాణ కాలక్షేపం

పిలుచుకుని థియేటరురోడ్డుకు దారితీశాను.

అక్కడ కనుక్కోగా ఒకయిల్లు ఖాళీ ఉందని తెలిసింది. అక్కడకుపోయి ఆ యింటి యజమానిని సందర్శించాం.

"అయ్యా! మాకొక ఇల్లు అద్దెకు కావాలి" అన్నాం. ఆ యింటియజమాని సూటు, బూటు, హేటుతో మంచి నీటుగా ఆధునిక విగ్రహంలా తయారయి ఉన్నాడు.

"ఓ! ఎస్! ఏలెక్ట్రిక్ ఫాన్, లోపల కుళాయి, గడియారం, ఫర్నిచర్ అంతా మాడరన్ సామగ్రితో ఉంది. తమరు కావలిస్తే చూడవచ్చును. అదిగాక ఈ ఇంటికొక పెద్ద చరిత్ర ఉంది" అన్నాడు.

"ఏమిటండోయ్!" అని కొంచెం ఆతురతతో అడిగాను. ఎవడేనా యీ యింట్లో టపా కట్టేడేమో అని!

"ఏమిటంటే యీ యిల్లు ఒకసారి ఒక మహాపురుషుడిచే పవిత్రం చేయబడింది. మహాత్మా గాంధి యిక్కడకు వచ్చినప్పుడు యీ యింట్లోనే ఆయనకు బసయేర్పాటు చేశారు. అంచేతే నేను దీనిని పెద్ద పెద్ద మనుష్యులకే అద్దెకిస్తున్నాను" అని యింకేమేమో కోస్తున్నాడు.

"అయ్యా నేనూ ఒక పెద్ద మనిషినే. అయితే దీనికి అద్దె ఎంత?" అన్నాను.

"300 రూపాయలు" అన్నాడు.

"సంవత్సరానికా?" అని ప్రశ్నించాను.

"నెలకి" అని అతని జవాబు.

"ఈ ఇల్లు అంతా నాకు అక్కరలేదు. ఈ నాలుగు గదులే కావాలి" అన్నాను.

"కానండీ ఆ నాల్గుగదులంకే ఆ అద్దె" అన్నాడు యింటి యజమాని విసుక్కుంటూ.

"రూపాయలా? అణాలా?" అని మళ్లీ అడిగాను.

నాయీ పెంకితోరణి చూసి అతడు ఉగ్రుడై పోయాడు. "కావలిస్తే ఆ అద్దె యిచ్చి యిల్లుతీసికొండి. లేదా మానే యండి" అన్నాడు.

"అయ్యా! అంత ఆగ్రహించకండి" అని ఏదో సర్దుకున్నాను. ఇంతట్లో మా రామంగాడున్నాడే వాడు మా పెంకి ఘటం. వాడు ఆ గడియారం తాలూకు పెండ్యులం లాగేసి, పైపెచ్చు గడియారం ఆగిపోయిందని యింటి యజమానితో కంప్లైయింటు!

"ఏమయ్యా! ఒక్క చెత్తగడియారం. ఏమి equipment గొప్పది సంపాదించావయ్యా" అని అన్నాడు.

"నా యింట్లోంచి పొండి" అని ఉరిమాడతడు." మీకు మరేమీ పనీపాటూ లేనట్లుంది. నాకు అనవసరంగా రెండుగంటల టైము వేస్టయింది" అని యింకేమీమో గొణుగుతున్నాడు. నేనూ మరి వినిపించుకోకుండా పార్కు వీధివేపు చల్లగా దారితీశా.

"అక్కడ కనుక్కోగా అక్కడ ఒక యిల్లు ఖాళీ ఉందనీ, ఆ యింటికి యజమానురాలు ఒక ఆంగ్లోయిండియనులేడీ అనీ తెలిసింది. అక్కడకు పోయాం. మా రామం నన్ను ఊరుకోమని చరిత్ర అంతా ఆమెతో ఏకరువు పెట్టాడు.

"మెడామ్! మేమిద్దరం ఒక యింటి గురించి బయలుదేరాం. మేము ఈ రోజల్లా ఈ ఊరంతా తిరిగాం. ఎక్కడకు వెళ్ళినా ప్రతీవాళ్ళు కూడా పెద్ద భవనాలూ, ప్రాసాదాలూ చవగ్గా యిస్తామని ప్రాధేయపడ్డారు. మరి కొంతమంది ఊరికే తీసికోమని ఆహ్వానించారు. మేము పెద్దయింటి బిడ్డలం అవడంచేత, అభిమానం పీక్కుతింటూండబట్టి మేమా ఆతిథ్యాన్ని నిరాకరించాం. అయితే మీకు కావలసిందేమిటంటే"..........

"పిచ్చాసుపత్రి. అక్కడకు వెళ్ళండి" అని టకీమని అంది.

మావాడు తెల్లబోయాడు!

అప్పటికప్పుడే రాత్రి ఎనిమిదిగంటలయింది.

"ఒరే! అబ్బాయి! ఇవాళకి చాలు. ఇంకోసారి ప్రయత్నిద్దాం" అని మా రామంతో అన్నాను. ఇద్దరమూ పెద్ద ఘనకార్యం చేసిన వాళ్ళలాగున యింటిదారిపట్టాం.

ఆనాటి ఆదివారం యీవిధంగా చెలామణీ అయింది:

పని సులభము-ఫల మధికము

గెలవండి!!! సేనా ఫజిల్ 1 525రూ!!

ట్రంకు రోడ్డు, — నెల్లూరు (జిల్లా)

1. బహుమానం 225—ఒక తప్పు 175—రెండు తప్పులు 116, 10-కి పైన యెక్కువ పంపినవారికి చిత్రగుప్త—ఢంకా 1 సం॥

రుసుము 0-4-0 ఉచితము ముగింపు 12—5—41

చిత్రగుప్త—ఢంకా	హాస్యంలో
H. M. రెడ్డి—B. N. రెడ్డి	డైరెక్షన్‌లో
కాంచనమాల—పుష్పవల్లి	అందములో
నాగయ్య—Y. V. రావు	నటనలో
రాగిణీదేవి—కాంచనమాల	నాట్యంలో
కాంచనమాల—సూర్యకుమారి	పాటలో

ఎన్ని కూపన్లైనా తెల్ల కాగితముపై వ్రాసి పంపవచ్చును. చేరనివాటికి కంపెనీ భాధ్యత గాదు. 0-1-3 పంపిన రిజల్టు తెలుపబడును. క్రొత్త కంపెనీని పోషించండి. ఎక్కువ లాభం పొందండి. తప్పక ప్రయత్నించండి.

కడపటిది మేనేజర్ ఇష్టము,